

Inledning

Nicola Lacey har skrivit en utmärkt biografi över H.L.A. Hart.¹ Boken beskriver det engagemang som behövs för att utveckla en teori i världsklass. Efter många år som *barrister* i London och de tunga krigsåren i tjänst hos MI5 (U.K. Security Service) återvände Herbert Hart till filosofin. Han har inte bara förnyat det rättsfilosofiska tänkandet med sin klassiker »The Concept of Law«. Han har också kännbart påverkat attityder för legalisering av både abort och homosexualitet. Ett av hans viktigaste syften var att avskaffa dödsstraff.

Man kan lära sig otroligt mycket av biografier och Harts biografi är inget undantag. Till och med de mest begåvade vetenskapsmännen kan lida av tvivel och förtvivlan. Det kan ta flera år, rentav decennier, att utveckla en teori. Alla erfarenheter, både professionella och personliga, präglar allt man gör. Det lönar sig att skriva mycket, inte bara vetenskapliga texter, men också brev, dagbok och anteckningar. Lika viktiga är trogna vänner och kolleger som man kan diskutera med. Först och främst borde man läsa mycket och göra det fördomsfritt.

Det 108:e numret av Retfaerd utmanar till läsning och eftertanke. Numrets teman räcker från rättsfilosofi och litteratur till aktuell kriminologi och evaluering av brottslighetens kontroll. En reflekterande läsare kan hitta oväntade anknytningar och inspirationskällor.

Den första artikeln diskuterar transformationen av politik till biopolitik och ett antal konsekvenser av denna omvandlingsprocess. Utgångspunkten är Agambens projekt där läsaren deltar i en dyster utflykt till Auschwitz. Slutsatsen blir ändå ganska ljus: en ny avfärd, »exodus« är alltid möjlig eftersom subjekten har potential för det. Livets makt blir ännu starkare än biomakt. Artikeln är på en gång intelligent och poetisk. Det är omöjligt att beskriva innehållet i en kort inledning.

Poetisk är också den andra artikeln om rättvisans eviga dialog. Det är fråga om rättens och rättvisans subjektivitet men också om den rättsliga utopin. Här blandas metaforer, illusioner och tidens dimensioner. Men hur fungerar rättvisan i praktiken?

Den tredje artikeln handlar om rättens legitimitet. Utgångspunkten är Kaarlo Tuoris teori om kritisk rättspositivism, som har varit mycket aktuell i alla nordiska länder under de senaste åren. Artikelförfattaren är ense med Tuori om uppfattningen

---

1 Lacey, Nicola, *A Life of H.L.A. Hart – The Nightmare and the Noble Dream*. Oxford: Oxford University Press, 2004.

att det är möjligt att etablera ett normativt kriterium för modern rätt. Däremot är författaren mycket kritisk mot Tuoris lösning, den interna rättsliga legitimiteten. I artikeln diskuteras deliberativ demokrati som ett alternativ.

De två sista artiklarna handlar om mycket praktiska och viktiga frågor. Den fjärde artikeln frågar varför offren undviker att anmäla våldtäkt till polisen. Med ett empiriskt material och en psykologisk in-

fallsvinkel drar artikelförfattaren intressanta slutsatser om temat. Den sista artikeln diskuterar evalueringen av kontroll av ekonomisk brottslighet. I artikeln presenteras några viktiga evalueringsmodeller, men också problem med evaluering i allmänhet. Slutsatsen är att evaluering lönar sig och detta argumenteras på ett mycket övertygande sätt.

Detta nummer har sammanställts av den finska redaktionen.